

Rakennetun ympäristön tietojärjestelmä -hankkeen strateginen ohjausryhmä

Aika 15.4.2021 klo. 09.00- 11.15

Paikka Teams

Kutsuttu	Teppo Lehtinen	puheenjohtaja, ylijohtaja (YM)
	Jyrki Jauhiainen	lainsäädäntöneuvos (OM)
	~~Markus Tervonen~~	~~lainsäädäntöneuvos (OM) varaj.~~
	Jaana Rajakko	yli-insinööri (SM)
	Jarkko Häyrynen	erityisasiantuntija (SM) varaj.
	Sami Kivivasara	lainsäädäntöneuvos (VM)
	Anu Hernesmaa	neuvotteleva virkamies (VM) varaj.
	Tapani Sainio	kulttuuriasianneuvos (OKM)
	Mira Kajantie	erityisasiantuntija (OKM) varaj.
	Mari Laakso	johtava paikkatietoasiantuntija (MMM)
	~~Maaria Mäntyniemi~~	~~neuvotteleva virkamies (LVM)~~
	Antti Paasilehto	kansainvälisten asioiden neuvos (LVM) varaj.
	~~Jyrki Huikari~~	~~asiantuntija (STM)~~
	~~Jukka Santala~~	~~tietohallintojohtaja (SYKE)~~
	~~Kaisu Harju~~	~~ryhmäpäällikkö (SYKE) varaj.~~
	Anne Jarva	maankäytön ja kaavoituksen kehittämispäällikkö (KL)
	~~Paavo Taipale~~	~~yhdyskuntatekniikan päällikkö (KL) varaj.~~
	Tommi Arola	tutkimusjohtaja, (Rakennustietosäätiö)
	Jyrki Laurikainen	toimitusjohtaja (RAKLI)
	Miimu Airaksinen	toimitusjohtaja (RIL)
	Ifa Kytösaho	arkkitehti (SAFA)
	Asko Takala	arkkitehti (SAFA), varajäsen
	Timo Tossavainen	yhteysjohtaja (Suomen Kiinteistöliitto)
	Ilkka Salo	toimitusjohtaja (RT)
	Jani Kemppainen	asiamies (RT), varaj.
	Lena Hallin-Pihlatie	hankepäällikkö (SYKE)
	Annika Collin	erityisasiantuntija (YM)
	Annukka Lyra	viestintäasiantuntija (YM)
	Tuija Pakkanen	erityisasiantuntija (YM)
Sihteerit	Juhana Rautiainen	ohjelmapäällikkö (YM)
	Minna Perähuhta	neuvotteleva virkamies (YM)

1. Asialistan hyväksyminen ja läsnäolijoiden toteaminen

Hyväksyttiin asialista ja todettiin läsnäolijat.

2. Edellisen kokouksen muistion hyväksyminen

Hyväksyttiin edellisen kokouksen muistio.

3. Ryhti ajankohtaista

Ryhti ajankohtaista katsauksessa Juhana Rautiainen kertoi hankkeen aktiivisesta vaiheesta. Suomen ympäristökeskus on aloittanut järjestelmän määrittelytyön. Määrittelytyö jatkuu vuoden 2021 loppuun. Määrittelytyöhön on valittu Ramboll Finland Oy:n johtama konsortio, jossa on mukana Ubigo oy, Gravicon oy ja Gofore Oy.

Tänä vuonna aloitetaan noin 15 tietomalli-, koodisto – tai sanastoprojektia. Yhteentoimivuustyössä määritellään sanastoja ja tiedon rakenteita laajassa yhteistyössä alan toimijoiden kesken.

Järjestelmän kehittämisen lähtökohtana on siellä olevan tiedon maksuttomuus. Maksuperusteisuus tutkitaan vaihtoehtoisena mallina. Toisena lähtökohtana on tiedon avoimuus. Nykyinen alueidenkäytön suunnitelma- ja rakennuslupatieto ovat julkisuuslain periaatteella avoimia. Avoimuus ei kuitenkaan tarkoita, että jatkossa tietovarannoissa oleva tieto olisi kaikkien saatavilla. Erityisesti rakennustietoon liittyy kyberturva-, tietosuoja ja –turva näkökulmia, jotka on hallittava. Kansallinen turvallisuus, tietosuoja ja –turva edellyttävät ennakoarvion mukaan tarkemman rakennustiedon rajaamista vain kohteen omistajien tai viranomaiskäyttöön. Eri tiedon komponenteille määritellään käyttöä säännöt, eli kuka saa käyttöönsä minkäkin tiedon ja mihin tarkoitukseen. Kyberturva, tietosuoja ja tietoturva-asiat tulee tutkia huolellisesti, ja tulkinnanvaraiset kohdat tulee perustella ja tarkentaa. DVV:itä on tilattu puitesopimusselvittäjä asiaan. RYTJ reunaehdopaperi on valmisteilla. Tähän on koottu laajasti Ryhti-hankkeen lähtökohtaperiaatteita. Näitä ovat muun muassa työtä ohjaava lainsäädäntö, vaatimusmäärittelyjen sisältö ja teknologiset reunaehdot.

Anne Jarva kysyi hankkeen vähimmäistoteutukseen liittyen, onko olemassa polkua mitä tietoa RYTJ:ään otetaan alkuvaiheessa. Nämä vähimmäistiedot on ehdotettu MRL-uudistuksessa. Oleellista on tunnistaa se, mihin on realistiset mahdollisuudet hankkeen aikataulun ja budjetin puitteissa. Asiakkaiden hyödyn kannalta olennaista on, että kaikista kunnista on kerätty yhtenäinen tietojoukko, kuin että vain jostain kunnista yksittäisiä tietoja. Kaavatiedot ovat korkealla prioriteetillä.

4. Budjetti ja viestintä

Budjetin yleiskuva Q1/2021 esiteltiin hankkeen strategiselle ohjausryhmälle.

Annukka Lyra kertoi viestinnän linjapaperista, johon on koottu viestinnän tavoitteet, keinot ja suunnitelmat hankekaudelle. Viestintä tukee hankkeen tavoitteiden saavuttamista. Viestinnän tavoitteena on jakaa ajantasaista, räätälöityä tietoa, vahvistaa vaikuttavuutta yhteistyön avulla ja luoda yleistä hyväksyttävyyttä julkisessa keskustelussa. Todettiin, että korostetaan yhteisen tekemisen merkitystä entisestään viestinnän tavoitteissa ja viilataan tavoitteiden kohta 1.

Keskustelussa todettiin, että hankkeen viestintä laajasti on tärkeätä. Hankkeen pidemmässä vaiheessa rakentuu ymmärrys digitalisaation hyödyistä rakennetun ympäristön sektorilla. Nyt korostuu sidosryhmävuorovaikutus. Loppukäyttäjät eivät vielä ole tietoisia Ryhti-hankkeesta ja monet sen käsitteet ovat vieraita. Keskitytään viestinnässä tuomaan esiin hyötyjä eri ryhmille.

Hyvän yleiskuvan Ryhti hankkeesta saa sivulta ym.fi/ryhti. Sivustolta löytyy usein kysytyt kysymykset, uutiskirje, perusesitykset sekä tulevat tapahtumat. Tämän lisäksi hankkeen ajantasaista tietoa on saatavilla Valtioneuvoston hankeikkunasta.

5. Keskustelu RY-digin valmistelusta eri toimijoiden kannalta

Avoimen keskustelun aloitti Anne Jarva Kuntaliitosta. Hän toi esille kuntia ja kuntaliittoa askarruttavia asioita kuten sen, onko RYTJ:ssä kysymys rekisteristä johon kopioidaan kuntien tiedoista osa vai valtion tietojärjestelmästä. Vai onko kyse palvelualustasta, joka hakee tiedon sen alkuperäisestä paikasta.

Juhana Rautiainen kertoi, että valmistelussa lähtökohta on ollut hallitusohjelman kirjaus, jossa luodaan rakennetun ympäristön tietovaranto ja tietoa, joihin maankäyttöä ja rakentamista koskevat päätökset ja prosessit tukeutuvat. Hanke edistää yhden luukun periaatetta. Määrittelytyön edetessä tarkentuu, miten eri toimijoiden tiedonhallinta muuttuu. Tavoite on saada aikaan valtakunnallinen tiedonhallinnan muutos, jossa voimassa olevat alueiden käyttö- ja rakennustiedot ovat saatavilla yhteentoimivasti sähköisessä muodossa kuntarajasta riippumatta. Tieto virtaa laajasti eri toimijoiden käyttöön. Muutos on pitkäjänteinen ja teknisiin rajapintatoteutuksiin ei vielä oteta kantaa. Kuntaliitto toi esiin tarpeen saada myös valtion tietovarannot kuntien käyttöön, esimerkiksi luonnonsuojelualueet.

Jyrki Laurikainen (RAKLI) toi myös esiin epävarmuuden siitä, onko kyse alustasta vai rekisteristä. Hän

toi esille asiakasnäkökulmaa, miten eri toimijoiden kannalta toimitaan. Huoli on, että kuntien työ lisääntyy.

Teppo Lehtinen kommentoi, että tietoalustan roolia ja viestintää on selkeytettävä saavutettavista hyödyistä. Asiakasnäkökulma on otettava huomioon, eikä pidä olla epäselvää mitä tietoa alustalle tuodaan.

Asko Takala (SAFA) toi esiin tiedon omistajuuden ja ylläpidon problemaattisuutta. Tiedon mahdollinen korjaus, ylläpito, tekijänoikeudet, mahdollinen kaupallistuminen herätti huolta. Juhana Rautiainen kommentoi, että nämä asiat on tunnistettu ja niitä on työstetty hankkeen edetessä. Keskustelua käytiin myös siitä, mikä tieto on avointa ja mikä ainoastaan viranomaisille saatavilla. Esimerkiksi pelastustoimi voi hyödyntää tietomalleja ja kiinteistöjen pelastussuunnitelmia toiminnassaan. Kouluturvallisuus oli myös mukana siten, ettei kaikki tieto voi olla kaikille saavutettavaa. Keskustelussa korostui tarve erottaa, mitkä osat alustasta ovat pakollisia ja mitkä vapaaehtoisia.

6. RYTJ –tiekartta –esitys

Ryhti-hankkeen tiekartta pohjautuu skenaariotyöhön, jonka luonnosta Tuija Pakkanen esitteli. Tiekartassa vertaillaan nykytilannetta ja tulevaisuutta. Nykytilassa 2021 aloitetaan RYTJ:n määrittäminen ja sen pohjalta tulevaisuuden rakentaminen. Esitetyssä skenaariossa vuonna 2023 toimisi rinnakkain yhteen kaksi tietovarantoa, nykyinen rakennus- ja huoneistorekisteri ja RYTJ:n rakennustietovaranto. Nykyinen rakennus- ja huoneistorekisteri on kiinteä osa väestötietojärjestelmää, jonka asiakkaat tarvitsevat sen tietoja jatkossakin.

7. Rakennusten omistajatietojen nykytila –esitys

Annika Collin esitteli ympäristöministeriön selvitystä rakennusten omistajatietojen luotettavuudesta. Omistajan tunnistaminen on tarpeen, mikäli aiotaan toteuttaa järjestelmä, jossa omistajalla on pääsy rakennustaan koskeviin tietoihin. Nykyisin rakennusten omistajatietoa ylläpidetään DVV:n väestötietojärjestelmässä. Sen teknisten rajoitusten ja käytäntöjen vuoksi järjestelmään tallennettu tieto omistajasta ei ole luotettavaa. Ryhti-hankkeen kannalta nykytilanne tarkoittaa sitä, että rakennuksen omistajatietoja ei ole luotettavasti saatavilla kaikissa tapauksissa. Jos halutaan mahdollistaa erilaisen tiedon ilmoittamiset tai sähköiset palvelut suoraan rakennuksen omistajille, edellyttäisi tämä luotettavaa rakennuksen omistajatietoa. On pystyttävä todentamaan se, että oikealle taholle annetaan pääsy oikeisiin tietoihin. (Rakennustieto voi olla henkilötietoa tai se voi olla julkisuuslain 24 §:n 1 mom. 7 kohdan mukaan salassa pidettävää.)

[Rakennuksen omistajatietojen nykytilanne ja haasteet](#)

Keskustelussa todettiin kiinteistötietojärjestelmästä saatavan luotettavasti selville kiinteistön omistaja suurimmassa osassa tapauksia. Tapauksissa, joissa kiinteistön ja sille rakennetun rakennuksen omistaja on eri, esim. kun tontti on vuokrattu, saadaan rakennuksen omistajatieto selville kiinteistötietojärjestelmän lainhuuto- ja kiinnitysrekisteristä, jos vuokra-oikeuden haltija on sinne kirjattu.

8. Muut asiat

Ei muita asioita.

9. Seuraava kokousaika

Seuraava kokous pyritään järjestämään kesäkuun ensimmäiselle viikolle. Ympäristöministeriö lähettää kokousaikakyselyn.